

Tummas Arabo, tingmaður ávarar:

Vit mugu ekki lata okkum spjaða av kreftum sum vilja nýta samfelagsognirnar til egið gagn

— Vit vita tað er so lætt at spjaða. Har verða øll vápn nýtt. Slat, øvundsjúka, útspilling o. a. Variantarnir eru nógvir og verða framdir av fólki í nógvum útgávum.

— Eins fyri øll er, at tey arbeiða fyri tey fáu at lumpa tey nógvu, segði Tummas Arabo, tingmaður m. a. í røðu síni í Havn 1. maí.

Hann vísti á, at júst hetta krevur, at allar positivar kreftir taka saman hendur, gloyma persónligt agg, gloyma farnar ósemjur.

... og hareftir samvinna um at byggja upp tann karm, sum er neyðugur fyri at forða fyri, at tær svørtu kapitalistisku kreftirnar, sum í dag rættiliga ótálmaðar leika í í samfelagnum, og koyra framtíðina í sor.

Tummas Arabo segði:

Gott fundarfólk.

Í dag er 1. maí verkamannadagur um allan heim.

Fundir verða hildnir alla staðni, nógv orð verða segd.

Her er eisini nógv at

tosa um, og tosa útfrá, og tí noyðist ein at velja sær eitt evni — øki, og so viðgera tað.

Eg ætli mær at tosa um samanhald í verkamanna- og løntakararøsluni, og um hvussu neyðugt hetta

er fyri at fáa eitt sunt samfelag.

Eg ætli mær eisini at tosa um spjaðing í hesum røslum og visa á, hvussu kapitalistarnir útnýta hetta til ein ótáman dans um gullkálvin, ið, um vit ikki ansa eftir, kann kollrenna hetta samfelagið einaferð enn.

Ja! Seinastu ferð hetta samfelagið kollsigldi var fyrst í 50-unum, og var hetta orsaka av þúra ótálmaðari spekulatión.

Men hvussu kundi hetta lata seg gera?

Jú! Hetta kundi lata seg gera, tí verkamenn, fiskimenn og lønmóttakarar annars í árunum aftan á kriggið í alt ov stóran mun lögdu sín politiska myndugleika, og settu sitt politiska álit til fólk og flokkar, ið høvdu eitt endamál, og tað var at útnýta lønmóttakaran, og tæna teimum fáu.

Tæna teimum í samfelagnum, sum gjørdur investingar uppá nakkan á teim-

um nógvu.

Til fyrimuns fyri seg sjálvan.

Endin varð syndarligur.

Upp ígjøgnum 50-ina vóru neyðartíðir í Føroyum, men krakkið gjørdi so tað, at lønmóttakarar, verkamenn og fiskimenn lögdu sín politiska myndugleika um, og hetta hevði so til úrslit, at vit síðst í 50-unum kundu byrja uppá at byggja eitt nýtt samfelag uppáftur.

Hvor hevði so æruna av hesum?

Ja! Tað vóru ikki teir fáu, sum yvirlivdu krakkið. Teir tagdu tey árin. Tey vóru orðini um vinnuliv og framburð, ið høvdu verið at hoyrt áðrenn, vóru burtur.

Nei, tað vóru teir nógvu, sum lögdu sín politiska myndugleika á eitt rættari stað.

Vit finga eina semju í verkamanna-, fiskimanna- og lønmóttakararøsluni, sum vit neyvan hava sæð síðan.

Tummas Arabo: — Tað átti at verið hugsuna: vert, at vit í dag hava stór virki, sum hava til arbeiði at hjálpa ávisum samfelagsbólum at betala minst møgulegt í skatti

Óg tað bleiv eisini greitt tá, at skuldi hetta samfelag byggjast upp aftur, so mátti tað almenna uppi leikin.

Tað eydnaðist at uppbyggja eitt nýmótans samfelag, men ógvuliga nógv stuðlað við almennum peningi.

Tað vil siga, at tann kapitalur, ið lønmóttakarar betalir til tað almenna, bleiv sirkuleraður út aftur til vinnulivið.

Samstundis eydnaðist at spjaða ognarrættin í samfelagnum.

Óg vit finga rættiliga effektivt tálmað teir gomlu svørtu tankarnar.

Ein nýggjur fjølmentur vinnustættur kom fram.

Tað eru soleiðis mangir persónar, ið kunnu takka samfelagsuppbyggingini í 60-unum fyri teirra vælferð og tað sum teir eru í dag.

Vónandi gloyma hesir persónar, og teirra eftirkomarar, ikki, at tað var gjaldið frá lønmóttakarunum, gjaldið frá arbeiðsmönnum, gjaldið frá fiskimönnum, sum hava bygt teir upp.

70-ina vóru merkt av útlendskum valuta- og oljukreppum og sum umstøðurnar vóru, var eingin møguleiki at loysa hesar kreppur, uttan at tað almenna fór inn við stórri studningi og stórri hjálpi til vinnuna.

Ja! Tað var tann kapitalur, ið tit verða kravdir eftir hvønn dag, sum fór og fór til at halda liv í so kallaðu friu vinnuni.

Men slíkar kapitalflytingar frá tí almenna til tað privata, ið tóku dik á seg í 70-unum, krevja eina uppfylging við lóggávu so ein fær tólið til tess, at kapitalflytingarnar kunnu

stýrast og koma uppá rætta pláss og verða nýttar til tað, sum tær eru ætlaðar til.

Hesar økonomisku stýringarlógir komu ikki tá tiverri.

Ein av skuldunum fyri, at tær ikki komu, var, at tær kreftir, sum altíð hava havt til endamáls at spjaða og útnýta lønmóttakararøsluna, høvdu eydnuna við sær. Lstaðin fyri at fáa stýr á figgjarviðurskiptunum — fáa eina økonomiska fylgiloggeving, so finga vit eina »spekulantgardu«, sum vitandi hevur spekulerað í almennum peningi.

Hvussu ein skal fáa nógv burturúr til almenna í egnan lumma.

Avleiðingarnar siggja vit í dag.

Vit búgva í einum samfelag, sum koyrir uppá almennan pening allan vegin ígjøgnum.

Her verður óbeinleiðis studningur givin til okkara sölurbeiði í útlandunum. Her verður óbeinleiðis studningur givin til bankar, og her verður óbeinleiðis studningur givin til servicevirksemi o.s.fr. o.s.fr.

Hvørjir tosa so harðast um at konsolidera?

Hvørjir tosa so harðast um sparsemi í samfelagnum?

Hvør tosar harðast um litlan lønarvøkstur?

O.s.fr. o.s.fr.

Jú! Tað eru hesir somu!

Tað eru teir somu bankar, sum geva okkum eina av tí hægstu rentu, sum er í Norðurlondum.

Tað eru teir somu lønmenn sum óbeinleiðis verða stuðlaðir við ógvu-

Framhald á síðu 14

